

РЕШЕНИЕ

№ 779

гр. Варна, 27.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на
шести юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Невин Р. Шакирова

Членове: Николай Св. Стоянов
мл.с. Александър В. Цветков

при участието на секретаря Галина Г. Славова
като разгледа докладваното от Николай Св. Стоянов Въззивно гражданско
дело № 20233100500822 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на И. И. В., ЕГН: *****, срещу
Решение №415/10.02.2023г. по гр. д. №7980/2022г. на ВРС, 9-ти състав, само
в частта му с която е **увеличен размерът** на присъдената с протоколно
определение от 11.02.2016г. по гр. д. №12349 по описа за 2015г. на ВРС
издръжка, дължима от бащата И. И. В., ЕГН***** в полза на **детето** Й.
И. В., ЕГН*****, платима чрез неговата майка и законен представител
М. Н. Н., ЕГН *****, само за над 250.00лв. до 350.00лв. на месец,
считано от датата на предявяване на иска – 23.06.2022г. до настъпване на
законово основание за изменение или за прекратяване на издръжката, с падеж
1-во число на месеца, за който се дължи, ведно със законната лихва върху нея
за всяка просрочена вноска, както и е съответно осъден бащата за разноси и
за държавна такса.

Решението не е обжалвано в частта по увеличението на издръжката за
над 105.00лв. до 250.00лв. на месец, както и съответните до този размер такси
и разноси пред ВРС.

Във въззивната жалба се твърди, че решението, в обжалваните му части,
е необосновано, неправилно и постановено при неточен анализ на събраните
доказателства. Макар по време на производството пред ВРС ответникът, сега
въззивник, да е получавал БТВ от общо 1221.48лв. на месец, по два трудови

договора, в момента се съгласил да се намалят работното време и заплатата му по единия договор, съответно на 2 часа на ден и на 200лв. месечно, с оглед на което вече нямал достатъчно доходи да заплаща 350лв. издръжка на месец. Бащата не реализирал доходи от собствеността си върху къща. Освен това е останало недоказано детето да посещава уроци по математика и по английски език, още по-малко колко и на кого е било заплащано за такива. Отново без доказателства са останали и твърдението на ищеца за заплащано ученическо облекло и за извънредни нужди. Така размерът на присъдената издръжка над 250лв. на месец останал недоказан (като нужди и като възможности), с оглед на което се моли за отмяна на решението в тази му част и за отхвърляне на иска в нея, при съответно разпределение на разноските.

В срока по чл.263, ал. 1 от ГПК въззиваемата депозира отговор, с който оспорва жалбата. Счита решението за правилно и обосновано, за което излага подробни съображения. Моли за потвърждаването му в обжалваните му части, както и за разноски пред ВОС.

Контролиращата страна ДСП-Варна не изразява становище по делото.

При извършената служебна проверка по чл.269 от ГПК настоящият съдебен състав на въззивния съд намира, че обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо. По останалите въпроси съдът взе предвид следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявен от Й. И. В., ЕГН*****, чрез майката и законен представител М. Н. Н., ЕГН*****, иск с правно основание чл.150 от СК за **увеличаване на размера** на присъдената с протоколно определение от 11.02.2016г. по гр. д. №12349 по описа за 2015г. на ВРС **издръжка**, дължима от бащата И. И. В., ЕГН***** в полза на **детето** Й. И. В., ЕГН*****, платима чрез неговата майка и законен представител М. Н. Н., ЕГН *****, от 105.00лв. на 350.00лв. месечно, считано от датата на предявяване на иска – 23.06.2022г. до настъпване на законово основание за изменение или за прекратяване на издръжката, с падеж 1-во число на всеки месец, за който се дължи, **ведно** със законната лихва върху всяка просрочена вноска, до пълното изплащане.

Ищцата твърди, че дете на М. Н. и И. В.. Твърди и че с протоколно определение от 11.02.2016г. по гр. дело №12349 по описа за 2015г. на ВРС е била одобрена спогодба на родителите, с която родителските права върху детето Й. били предоставени на майката, а бащата е бил осъден да заплаща в полза на детето месечна издръжка от 105.00лв.

Твърди още, че от този момент през 2016г. до предявяването на иска е изминал значителен период от време, през който се е променила обстановката в страната, а детето е пораснало, поради което и нуждите му са се увеличили. Към исковата молба детето е на 12 години, ученик е в 6-ти клас в СУ „К. О.“,

посещавало частни уроци по английски език и имало здравословни проблеми с очите. С оглед на това и на нарасналите му нужди от храна, дрехи, здравни потребности, учебни пособия и допълнителни занимания, присъдената издръжка счита за недостатъчна и подлежаща на увеличаване до търсения по делото размер, който твърди ответникът да може да поеме според възрастта и имущественото му състояние.

По същество моли за уважаване на иска и присъждане на разноски, като в о.с.з. поддържа твърденията и искането си до съда.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът депозира писмен отговор, в който не оспорва, че е баща на детето; не оспорва осъждането му, със сочения от ищеца съдебен акт, за издръжка в полза на детето в твърдения размер; не възразява и срещу нуждата от увеличение на издръжката; и дори признава иска до размер от 250.00лв. на месец. Не оспорва също и че работи по два трудови договора.

Излага обаче, че размерът на претендираната издръжка е завишен, като горницата над 250.00лв. до 350.00лв, е непосилна за него, предвид доходите му и предвид недоказаност на сочените извънредни нужди на детето. Оспорва сочената в исковата молба нужда от средства за уроци по математика и по английски език, както и за ученическо облекло.

По същество моли за уважаване на иска до 250.00лв. и за отхвърлянето му над тази сума до 350.00лв., при съответно присъждане на разноските, като в о.с.з. поддържа възраженията и искането си до съда.

Контролиращата страна ДСП-Варна изразява становище, че нуждата от увеличение на издръжката на детето е несъмнена, но относно точния размер на задължението оставя на преценката на съда.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и становищата на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Няма спор и е видно от представеното удостоверение за раждане, че детето Й. И. В. е родено на 20.03.2010г. и неговите родители са М. Н. Н. и отв. И. И. В..

Безспорно е и се потвърждава от представения препис от спогодителния протокол на ВРС, че с протоколно определение от 11.02.2016г. по гр. д. №12349 по описа за 2015г. на ВРС е била одобрена спогодба на родителите, с която родителските права върху детето Й. са били предоставени на майката, при която е било определено местоживеенето; определен е бил РЛО на бащата с детето и е бил осъден последният за издръжка от 105.00лв.

Към момента на устните състезания пред ВОС детето е на 13 навършени години, което обстоятелство следва да се отчете на осн. чл.235, ал.3 от ГПК.

Няма спор и видно от приобщената служебна бележка, че Й. е ученик в пети клас през учебната 2021/2022 г. в СУ „Св. К. О.“; а при липсата на спор, че продължава образованието си, за учебната 2022/2023г. детето е шести клас.

В представената оферта от СУ „Св. К. О.“ е вписана цена за изработване на ученическа униформа за учебната 2022/2023г. - общо 218.00лв., като от показанията на св. М. Г. се потвърждава, че в училището са предвидени униформи за учениците, които се закупуват всяка година.

От представените на л.12 и сл. от делото на ВРС медицински документи е видно, че детето има очно заболяване (късогледство-миопия), във връзка с което са му изписани очила. Представени са фискални бонове за закупуване на такива през различни периоди от време – 100.00 лева на 17.02.2020г.; 60.00 лева на 07.10.2020г.; 100.00 лева на 05.10.2021г.; 89.00 лева на 14.04.2022г. От показанията на св. М. Г. се потвърждава, че момичето постоянно носи очила и при нужда от корекция ѝ се купуват нови очила.

От представеното удостоверение от ТП на НОИ – гр. Варна е видно, че ответникът реализира доходи от трудова дейност при двама работодатели – „В.“ ООД и „М. – Б.“ ООД, като общият средномесечен осигурителен доход на същия за периода от м.май 2021 г. до м.май 2022 г. възлиза на 1 107.23 лева.

Видно е от приетите удостоверения от работодателите, че за периода от 01.11.2021г. до 01.10.2022г. ответникът е получил БТВ от „М.-Б.“ ООД в общ размер от 8 305.56лева или 755.05лева на месец, а от „В.“ ООД за периода от м.09.2021г. до м.08.2022г. е получил БТВ общо 5 130.74лева или по 466.43 лева на месец. Тоест общият средномесечен доход на ответника възлиза на 1 221.48лв., което не се и оспорва във въззивната жалба, като факт към устните състезания пред ВРС.

Видно от представеното пред ВОС и прието допълнително споразумение от 01.02.2023г. към трудов договор от 2019г., през м.02.2023г. И. В. и работодателя му „М. – Б.“ ООД са се съгласили да си изменят ТПО чрез намаляване на работното време на В. (от 8 на 2 часа на ден) и заплатата на В. (от 780лв. на 200лв. на месец). Споразумението е на осн. чл.119 от КТ.

По делото са ангажирани и документи от които е видно, че през годините ответникът е престирал в полза на детето издръжка над определения от съда размер, а именно от 130лв. до 200лв. на месец и еднократно - 950.00лв.

Приложени са по делото, пред ВРС и пред ВОС, множество документи за заплащани разходи за дрехи, обувки, такси, лекарства и други консумативи, сочени да са за нужди на детето, сред които и фискални бонове за закупена „униформа“.

Показанията на св. М. Г. съдът кредитира като обективни и непосредствени за част от обстоятелствата. От тях се потвърждава, че детето Й. посещава училище СУ „Св. К. О.“ и е шести клас. Отделно детето взема онлайн уроци по английски език и математика; на такива свидетелката и лично е присъствала. Планирани били и уроци по български език с оглед предстоящите матури. Детето има проблеми с очите, няколко пъти в годината ходи на прегледи при лекар и когато има нужда от корекция следва да се закупуват нови очила. Детето бързо расте и дрехите му се износват бързо. Непосредствените грижи за детето се полагат майката. Според свидетелката

отв. В. се бил хвалел, че бил получавал около 2000лв. на месец.

Показанията на св. Х. А. съдът кредитира като обективни и непосредствени за част от обстоятелствата. От тях се изяснява, че И. В. работи на две места – в склад за перилни и почистващи препарати и в куриерска фирма. Живее в собствено жилище в кв. „Виница“. Има и собствен автомобил, с който се придвижва до работното си място. Майката на детето им към настоящия момент има друга връзка, от която има второ дете. Ответникът не полага труд през почивните дни. В. няма друго дете. Той винаги се е грижел за дъщеря си, както и е плащал доста повече издръжка от дължимата.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и приложимата към нея нормативна регламентация, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Правна рамка: Съгласно чл.143, ал.1 СК всеки родител има безусловно задължение за издръжка на непълнолетното си дете. За размера ѝ следва да бъдат съобразени общите и особените за детето потребности, възможностите на призования родител (ответника), който от родителите полага непосредствена грижа за детето и други конкретни за случая особености. При присъждане на дължимата издръжка следва да бъде определен общ размер, съответен на конкретните нужди, който да се разпреди между родителите според техните възможности, според упражняването на родителските права и други конкретни обстоятелства, като във всички случаи се вземат предвид (припадат) грижите и даваната в натура издръжка от родителя, упражняващ родителските права. С оглед на това съотношението на паричното задължение е различно за двамата родители, съобразно обстоятелствата и при отчитане на личното отглеждане от единия от тях. В този смисъл е задължителната и казуалната практика (*ППВС 5/1970г., ППВС №5/30.11.1981г.; Решение №152/22.12.2020г. по гр.д. №4162 за 2019г. на 4-то ГО на ВКС; и други*). При съществена промяна на относимите обстоятелства размерът на издръжката следва да бъде съответно изменен, съобразно чл.150 от СК. Такава промяна е налице в две хипотези – трайно и съществени изменение на нуждите на издържаното лице или трайно и значимо увеличаване или намаляване на комплексните по вид възможности, конкретно на задълженото по иска за издръжка лице. Ето защо при исковете по чл.150 от СК ищецът следва да докаже твърдяните значимо променени негови нужди или твърденията за изменени възможности на призования за плащане родител, респективно ответникът следва да докаже противопоставимите си твърдения относно тези две групи решаващи по иска обстоятелства.

В настоящия случай се установи, че от одобрената от съда спогодба на 11.02.2016г., съобразно която бащата е бил осъден да заплаща издръжка на детето от 105.00лв., до устните състезания пред ВОС, който момент въззивният съд следва да съобрази на осн. чл.235, ал.3 от ГПК, са изминнали повече от 7 години. Това е голям период от време, през който икономическите, социалните и обществените отношения в страната са претърпели значими промени, които водят до нарастване потребностите на всеки човек, в т.ч. на подрастващо дете, за средства за транспорт, храна,

дрехи и обувки, здравни и санитарни разходи, обучение, култура и спорт.

На следващо място съгласно чл.142, ал.2 СК размерът на издръжката за едно дете е равен най-малко на 1/4 от минималната заплата за страната, определена с действащото в момента ПМС. Съобразно ПМС №497/29.12.2022г. от 01.01.2023г. минималната работна заплата възлиза на 780.00лв., поради което минималната издръжка на дете е 195.00лв. Такава се присъжда за деца в най-ранна възраст и без никакви особени нужди. На общо основание същата е недостатъчна за дете в ученическа възраст. В случая, към момента на устните състезания пред ВОС, Й. е на 13 години и съобразно писмените и гласните доказателства посещава училище в шести клас през 2022/2022г., като ще предстои да бъде седми клас през новата учебна година. След завършване на седми клас се провеждат задължителни държавни зрелостни изпити, които обикновено налагат допълнителна подготовка, точно каквато се установява от показанията на св. М. Г., обективни и неопровергани в тази част, момичето да провежда и да се планира да увеличи в следващата година. Без съмнение допълнителни уроци по математика, български и чужд език изискват допълнително заплащане и в този смисъл допълнителни разходи за детето. По тази причина и макар конкретната им стойност да не е изяснена, както се сочи в жалбата до въззивния съд, това не променя изяснената нужда от средства за посрещане на такива разходи за детето. Извън тях, в представената оферта от СУ „Св. К. О.“ е вписана стойност за изработване на ученическа униформа за учебната 2022/2023г. - общо 218.00лв., като от показанията на св. М. Г. се потвърждава, че в училището са предвидени униформи за учениците, които се закупуват всяка година, а са налице по делото фискални бонове за закупена „униформа“ с издател фружештвото – вписано в офертата от училището. Поради това съдът приема за изяснена и нуждата от закупуване на училищно облекло за детето, макар еднократно за учебна година, противно на доводите във въззивната жалба.

На следващо място от представените на л.12 и сл. от делото на ВРС медицински документи се установи, че Й. има очно заболяване (късогледство - миопия), във връзка с което са й изписани очила. Представени са фискални бонове за закупуване на такива през различни периоди от време – 100.00лв, на 17.02.2020г.; 60.00лв. на 07.10.2020г.; 100.00лв. на 05.10.2021г.; 89.00лв. на 14.04.2022г. А от показанията на св. М. Г., обективни и неопровергани в тази част, се потвърди, че момичето постоянно носи очила и при нужда от корекция й се купуват нови такива. По тези причини и макар да не се касае за сериозни за живота и за здравето на детето увреждания, наличните такива следва да се съобразят като допълнителни нужди, доколкото целта на издръжката е обезпечаване правото на детето да има подходящо отглеждане и развитие (в здравен, физически, умствен, социален и друг аспект), така както всяко дете и както нуждите биха били задоволени, ако родителите бяха заедно.

Освен това следва да се отбележи, че тъй като в периода на изпълнение на настоящото съдебно решение е вероятно да възникнат и бъдещи нужди на детето, за всяка от които е необосновано сезирането на съда, те също следва да отчетат при формирането на крайната издръжка (*мотиви в Определение*

№629 от 14.05.2015г. по гр.д. №1197/2015г. на 4-то ГО на ВКС; и в други).

На последно място правилно първоинстанционният съд, след обсъждане на горните обстоятелства, е взел предвид, макар като коректив, и официалните данни от НСИ, за общия разход за издръжката на лице от едно домакинство за трето тримесечие на 2022г. (над 700лв. месечно), които за първо тримесечие на 2023г. са дори завишени, а инфлацията през м.май 2023г. спрямо м.май.2022г. е повече от 10% само по официални данни.

С оглед на всички тези данни, на възрастта и нуждите на детето (общи и допълнителни), на общественото – икономическата обстановка в страната и на презумптивното увеличение на нуждите за следващите една-две години, съдът намира за адекватен в случая общ размер на издръжката на детето, осреднено около 525.00лв. на месец. И доколкото майката ще продължи да полага непосредствените ежедневни грижи за детето, то бащата следва да поеме 2/3 части от паричната издръжка, тоест сумата от 350.00лв., като другата 1/3 част следва да посреща майката, при отчитане на грижите и издръжката в натура.

Относно втората изискуема предпоставка (възможностите на призования родител да заплаща издръжката) се изясни от приетите писмени доказателства и кореспондиращите им показания на св. А., че ответникът работи по два трудови договора при различни работодатели, като средномесечният му доход към края на 2022г. възлиза на 1 221.48лв., което той и не оспорва във въззивната жалба, като факт. Тази сума следва да се приеме за релевантната, тъй като както правилно е посочил ВРС, съобразно *ТР №34/1973г. на ОСГК на ВС*, при икове за издръжка се взема предвид БТВ на ответника, а не неговото НТВ. Действително с представеното пред ВОС допълнително споразумение от 01.02.2023г. към трудов договор от 2019г., през м.02.2023г. И. В. и работодателят му „М. – Б.“ ООД са се съгласили да изменят ТПО чрез намаляване на работното време (от 8 на 2 часа на ден) и заплатата на В. (от 780лв. на 200лв. на месец). Това обаче няма никакво значение за задължението му по чл.143 от СК, защото съгласно чл.118, ал.1 от КТ никоя от страните по индивидуално ТПО не може едностранно да го изменя, освен при изключителните предвидени в КТ случаи, а изменението на правоотношението е винаги резултат от общото съгласие на двете страни, съобразно чл.119 от КТ. Следователно в случая ответникът сам се е поставил в ситуация на намалени доходи, спрямо положението пред ВРС, от което е изключено той да реализира ползи чрез редуциране задължението му за издръжка към детето му. Към това ответникът е в трудоспособна възраст и без здравни противопоказания, няма и други а.ни задължения, но за сметка на това има жилищен обект, в който живее, както и лек автомобил (по показания на водения от ответника свидетел).

При анализа на всички тези обстоятелства съдът преценява, че определеното от съда задължение за издръжката на детето му не съставлява непреодолима пречка за ответника, с което и тази предпоставка – доказана по делото, въпреки доводите в обратен смисъл.

По горните групи съображения предявеният иск се явява доказан и като

такъв следва да бъде уважен изцяло.

В заключение по изложените подробни съображения и поради съвпадане на изводите на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд, решението на последния, в обжалваната му част, следва да бъде потвърдено.

По разноските: С оглед изхода по делото пред ВОС разноските пред ВРС не следва да бъдат ревизирани.

Предвид изхода по делото пред ВОС и представените доказателства, на ищеца-въззиваема се следват разноски за адв. хонорар от 500.00лв.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №415/10.02.2023г. по гр. д. №7980/2022г. на ВРС, 9-ти състав, в частта му, с която е **увеличен размерът** на присъдената с протоколно определение от 11.02.2016г. по гр. д. №12349 по описа за 2015г. на ВРС **издръжка**, дължима от бащата И. И. В., ЕГН***** в полза на детето Й. И. В., ЕГН*****, платима чрез неговата майка и законен представител М. Н. Н., ЕГН *****, за над 250.00лв. до 350.00лв. на месец, считано от датата на предявяване на иска – 23.06.2022г. до настъпване на законово основание за изменение или за прекратяване на издръжката, с падеж 1-во число на месеца, за който се дължи, **ведно** със законната лихва върху нея за всяка просрочена вноска до изплащането ѝ.

Решението е влязло в сила в останалите му необжалвани части.

ОСЪЖДА И. И. В., ЕГН*****, да заплати на Й. И. В., ЕГН*****, чрез майка ѝ и законен представител М. Н. Н., ЕГН *****, сумата от **500.00лв.** – адвокатски хонорар за защита пред ВОС, на осн. чл.78, ал.1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване, на осн. чл.280, ал.3, т.2, пр.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____